

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 3 września 2019 r.

Pozycja 173

POSTANOWIENIE z dnia 11 czerwca 2019 r. Sygn. akt Ts 199/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej I.S. w sprawie zgodności:

§ 9 ust. 4 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 179 poz. 1495, ze zm.) w zakresie, w jakim „przepis ten nakazuje – obywatelom polskim, studentom w wieku do lat 26, studiującym za granicą, pragnącym skorzystać z przyznanej ustawą ulgi komunikacyjnej – posiadanie międzynarodowej legitymacji studenckiej International Student Identity Card – ISIC”, z art. 12 i art. 58 w związku z art. 31 ust. 3 a także art. 51 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 września 2017 r. (data nadania) I.S. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą.

31 października 2013 r. skarżący podczas podróży pociągiem, należącym do Koleje Mazowieckie – KM sp. z o.o. (dalej: przewoźnik), okazał podczas kontroli biletowej bilet z ulgą 51% wraz z legitymacją uczelni wyższej University of Kent z siedzibą w Canterbury w Wielkiej Brytanii. Nie okazał (nie posiadał) karty ISIC. Wyrokiem z 3 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w G. (sygn. akt [...]) zasądził od skarżącego na rzecz przewoźnika kwotę 145,14 zł wraz z odsetkami (tytułem opłaty uzupełniającej za przejazd oraz opłaty dodatkowej) oraz zasądził kwotę 107 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację pozwanego wyrokiem z 4 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]).

Zarządzeniem sędziego TK z 18 października 2018 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi przez: nadesłanie jednego egzemplarza odpisu skargi

konstytucyjnej wraz z załącznikami, precyzyjne wskazanie przedmiotu wniesionej skargi oraz przedstawienie pełnomocnictwa szczególnego, uwzględniającego zakres zaskarżenia, wskazanie dlaczego, mimo utraty mocy obowiązującej zaskarżonych przepisów rozporządzenia, wydanie merytorycznego orzeczenia przez Trybunał jest konieczne dla ochrony jego konstytucyjnych praw i wolności, doprecyzowanie, czy art. 31 ust. 3 Konstytucji – wskazany tylko w uzasadnieniu skargi – stanowi w ocenie skarżącego wzorzec kontroli w związku z powołanymi w skardze art. 51 ust. 1 lub art. 58 ust. 1, a jeśli tak – uzasadnienie zarzutu w powyższym zakresie.

Skarżący wykonał powyższe zarządzenie w przepisany terminie.

Zdaniem skarżącego, zaskarżony przepis w kwestionowanym zakresie narusza jego prawo do wolności zrzeszania się (art. 12 w związku z art. 58 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji) i prawo do nieujawniania informacji dotyczących jego osoby (art. 51 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Zgodnie z zaskarżonym § 9 ust. 4 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 179, poz. 1495, ze zm.), w brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2011 r. Nr 243, poz. 1444):

„Dokumentami poświadczającymi uprawnienie studentów – obywateli polskich studiujących za granicą do ukończenia 26 roku życia do korzystania z ulgi 51%:

1) przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, są odpowiednio: (...)

b) międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej”.

3. Skarżący wskazuje, że w celu skorzystania z ustawowo przyznanej ulgi komunikacyjnej musi on wstąpić do określonego stowarzyszenia, a co więcej, ujawnić temu stowarzyszeniu dane dotyczące jego osoby. Podnosi, że art. 12 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji formułują gwarancje strukturalne wolności zrzeszania się oraz statuują tę wolność, zaś art. 51 ust. 1 Konstytucji wprowadza zaś zakaz kreowania w akcie rangi pod ustawowej norm, które bezpośrednio lub pośrednio zobowiązywałyby osobę do ujawniania danych o sobie. Zdaniem skarżącego, wpływające z zaskarżonego przepisu ograniczenia w korzystaniu z tych praw są niekonstytucyjne, bowiem nie mają na celu ochrony żadnej z wartości wskazanych w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

4. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna spełnia przesłanki warunkujące przekazanie jej do rozpoznania merytorycznego, gdyż:

1) została sporządzona w imieniu skarżącego przez radcę prawnego (art. 44 ust. 1 u.o.t.p. TK);

2) skarżący:

a) wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), ponieważ wyrok Sądu Okręgowego w W. z 4 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwykłe środki zaskarżenia,

b) dochował przepisanego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK), albowiem odpis wymienionego wyżej wyroku został doręczony 10 lipca 2017 r., a skarga została wniesiona 10 października 2017 r.,

c) prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazał, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także przedstawił uzasadnienie w tym zakresie (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

5. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna nie jest obarczona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, zaś sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowiono jak w sentencji.